
Доцільність використання в подальшій практиці комп'ютерної томографії, що основана на можливості отримання найбільш інформативних даних, як більш сучасний і точний метод променевої діагностики, що дозволяє точніше визначитися з діагнозом та призначити відповідне лікування.

Література

1. Panchenko MV, Samofalova MN, Honchar ON, Lytvyschenko AV, Friantseva MV. Thinning on the retinal nerve fiber layer with uveitis complicated by inflammation of the optic nerve. *Archive of Ophthalmology of Ukraine* 2016; 4(1): 50 - 53 (In Russian).
2. Emmett T. Cunningham, Zierhut M. Uveitic Macular Edema // *Ocular Immunology and Inflammation*. - 2018. - Vol. 26(7). - P. 987 - 990.
3. Bennett JL. Optic Neuritis. HHS Public Access Author manuscript Continuum (Minneapolis, Minn). Author manuscript; available in PMC 2020; Published in final edited form as: Continuum (Minneapolis, Minn). 2019; 25(5): 1236–1264.
4. Пеньков М.А., Шпак Н.И., Аврущенко Н.М. Эндогенные увеиты. Киев, Здоров'я, 1979. – 112 с.
5. P. Lochner, M. A. Leone, L. Coppo et al., "B-mode transorbital ultrasonography for the diagnosis of acute optic neuritis. A systematic review", *Clin Neurophysiol.*, vol. 127, no. 1, pp. 803-809, Jan. 2016. <https://doi.org/10.1016/j.clinph.2015.05.005> PMID: 26024983
6. P. Lochner, R. Cantello, F. Brigo et al., "Transorbital sonography in acute optic neuritis: a case-control study", *AJNR Am. J. Neuroradiol.*, vol.35, no. 12, pp. 2371-2375, Dec 2014.

Покращення якості життя пацієнтів з неоваскулярною глаукомою вторинною до оклюзії центральної вени сітківки

Гузун О. В., Задорожний О. С., Храменко Н. І., Король А. Р.

ДУ «Інститут очних хвороб та тканинної терапії ім. В.П. Філатова НАМН України» (Одеса, Україна)

Актуальність. За даними дослідження Central Vein Occlusion Study Group основним ускладненням ішемічної оклюзії центральної вени сітківки (ОЦВС) у 20%-45% є неоваскулярна глаукома (НГ), при якій високий внутрішньоочний тиск (ВОТ), больовий синдром, психічна астенізація істотно знижує зорові функції пацієнта, значно знижує якість життя (ЯЖ) і вимагає невідкладного лікування.

Найбільш ефективна і виправдана з економічної точки зору є транссклеральна циклофотокоагуляція (ТСКК ЦФК).

Показано, що ресвератрол проявляє протівірусні властивості щодо безлічі вірусних патогенів, пригнічує реплікацію коронавірусу (MERS-CoV) (Lin et al. 2017; Marinella, 2020) і опосередковує протизапальні ефекти, впливаючи на три основних цитокіна, а так само покращує життєздатність клітин і знижує апоптоз за рахунок зменшення запальної реакції (Zhang et al., 2019). Враховуючи, що ресвератрол діє як антиоксидант, значно покращує мітохондріальну біоенергетику [Neal SE, 2020], має протизапальні, ретинопротекторні і нейропротекторні ефекти, знижує ризик патологічної неоваскуляризації, підвищує стійкість сітківки до шемії, ми вирішили в своїй роботі включити офтальмологічний комплекс формули AREDS, посилений високими дозами ресвератрола (60 мг) і омега-3 ПНЖК, в призначення пацієнтам після проведення ТСКК ЛЦК курсом мінімум на 3 місяці.

Мета роботи. Покращити якість життя пацієнтів на болочу неоваскулярну глаукому після оклюзії центральної вени сітківки шляхом застосування транссклеральної циклофотокоагуляції та вітамінно-антиоксидантного комплексу компонентів формули AREDS з транс-ресвератролом (60 мг).

Матеріал і методи. Обстежено 26 пацієнтів (26 очей) пацієнтів на болочу неоваскулярну глаукому після оклюзії центральної вени сітківки (ОЦВС). Чоловіків - 14 (54%). Вік в середньому склав 62,3 (SD, 11,85) року. Артеріальна гіпертензія в анамнезі у 22 (85%) пацієнтів. Гострота зору (ГЗ) до лікування - 0,14 (SD 0,157) ум.од. VOT склав в середньому 35,9 (SD 5,01) мм рт.ст. (29 - 45 мм рт.ст.) при максимальній гіпотензивної терапії. Больовий синдром різного ступеню мав місце у всіх хворих. 10 пацієнтів (38%) було виконано декілька інтравітреальних ін'єкцій, однак незважаючи на значну клінічну користь терапії протіваскулярним ендотеліальним фактором зростання, ризик неоваскулярних ускладнень не зменшується блокадою судинного ендотеліального фактора росту, а просто сповільнюється (Brown D.M., 2014).

Кровонаповнення ока (критерій RQ) за даними реофтальмографії (РОГ) в досліджуваному оці було значно знижено та склало 1,7 (SD 0,69)‰, в парному оці 2,7 (SD 0,77)‰.

Транссклеральна циклофотокоагуляція виконувалася Nd лазером ($\lambda = 1,06$ мкм, з енергією 0,8 Дж) за стандартною методикою. Режим гіпотензивних інстиляцій не змінювався. Всім пацієнтам після курсу ЦФК був призначений вітамінно-антиоксидантний комплекс компонентів формули AREDS з транс-ресвератролом (60 мг) по 2 капсули на добу

(Ресвега®Форте) протягом 3 місяців. Усім пацієнтам проводили візометрію, біомікроскопію, вимір ВОТ, РОГ, а також запропонований опитувач NEI VFQ - 25 до, після та через 3 місяця після лікування.

Результати. Після курсу ЦФК больовий синдром був купований у всіх пацієнтів. Рівень ВОТ після лікування істотно знизився на 38% від початкового і через 3 місяці рівень ВОТ залишався на 34% нижче вихідного рівня склавши 23,9 (SD 2,99). Однак у 4 пацієнтів (15%) на фоні низької ГЗ і ВОТ (32 мм.рт.ст) був виконаний повторний курс ЦФК.

ГЗ після курсу ЦФК підвищилася на 18%, а через 3 місяці у 14 (53%) пацієнтів спостерігалось підвищення показника на 30% від вихідного до 0,2 (SD 0,199), залишалася колишньою у 9 (35%) пацієнтів з початково низькими зоровими функціями (нижче 0,05) і у 3 (12%) - погіршилася на 0,01.

Кровонаповнення ока за даними РОГ (показник RQ) в досліджуваному оці після курсу лікування підвищилося в середньому на 19% до 2,02 (SD 0,54)‰, а через 3 місяця покращення було ще на 14% до 2,3 (SD 0,61)‰, що на нашу думку, пов'язано зі зменшенням застійних процесів і зниженням запальної реакції, яка має місце при ОЦВС (Noma H., 2020; Shayganfarid M., 2020).

У роботі відзначений помірний кореляційний зв'язок за непараметричним рангом Spearman ($r_s = -0,45$), ($p < 0,05$) між зниженням рівня ВОТ і покращенням об'ємного кровонаповнення ока (показник RQ), а також покращення ГЗ ($r_s = -0,41$), ($p < 0,05$) через 3 місяця після ЦФК з додаванням вітамінно-антиоксидантного комплексу компонентів формули AREDS з транс-ресвератролом (60 мг).

Підвищення сумарної підсумкової оцінки ЯЖ (VFQ-25 Composite) з 44 бали до 62,8 бали через 3 місяці. Виявлені високі кореляційні зв'язки між зниженням ВГД і зменшенням больового синдрому ($r_s = 0,67$), а також підвищенням сумарної підсумкової оцінки ЯЖ ($r_s = -0,60$).

Висновки. Курс транссклеральної ЦФК на фоні прийому протягом 3 місяців вітамінно-антиоксидантного комплексу компонентів формули AREDS з транс-ресвератролом (60 мг) у пацієнтів на болючу неоваскулярну глаукому після оклюзії центральної вени сітківки надає: гіпотензивний ефект (на 34%); анальгезуючий ефект (на 100%); призводить до поліпшення гемодинаміки ока (на 33%), що дозволяє підвищити зорові функції (на 30%). Курс лікування є ефективним у віддаленому періоді (3 місяці).

Література

1. Central Vein Occlusion Study Group (1995) A randomized clinical trial of early panretinal photocoagulation for ischemic central vein occlusion: the Central Vein Occlusion Study Group N Report. *Ophthalmology*.102:1434-1444.
2. Călugăru D., Călugăru M. (2021). Intraocular pressure modifications in patients with acute central/hemicentral retinal vein occlusions. *International journal of ophthalmology*, 14(6), 931–935.
3. Rong A.J., Swaminathan S.S., Vanner E.A., Parrish R.K. (2019) Predictors of Neovascular Glaucoma in Central Retinal Vein Occlusion. *Am J Ophthalmol*. 204:62-69.
4. Rotchford A.P., Jayasawal R., Madhusudhan S., Ho S., King A.J. (2010) Transscleral diode laser cycloablation in patients with good vision. *Br J Ophthalmol*. 94(9):1180-3.
5. Lin S.C., Ho C.T., Chuo W.H., Li S., Wang T.T. (2017) Effective inhibition of MERS-CoV infection by resveratrol. *BMC Infect Dis*. 17(1):144.
6. Marinella M.A. (2020) Indomethacin and resveratrol as potential treatment adjuncts for SARS-CoV-2/COVID-19. *Int J Clin Pract*. 74(9):e13535.
7. Zhang G., Liu Y., Xu L., Sha C., Zhang H., (2019) Resveratrol alleviates lipopolysaccharide-induced inflammation in PC-12 cells and in rat model. *BMC Biotechnol*. 19(1):10.
8. Shayganfard M. (2020) Molecular and biological functions of resveratrol in psychiatric disorders: a review of recent evidence. *Cell Biosci*. 10 (1):128.
9. Brown D.M., Wykoff C.C., Wong T.P., et al. (2014) Ranibizumab in preproliferative (ischemic) central retinal vein occlusion: the rubeosis anti-VEGF (RAVE) trial. *Retina*. 34(9):1728–1735.

Гістологічне дослідження структур ока при неінфекційному передньому та середньому увеїті в експерименті без та з використанням нейропротекторної терапії на ранніх термінах захворювання

Зборовська О. В., Мальцев Е. В., Дорохова О. Е., Горянова І. С.

ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім. В.П. Філатова НАМН України» (Одеса, Україна)

Актуальність. Передній та середній неінфекційний увеїт може бути ідіопатичним чи поєднуватися з різними системними захворюваннями, такими як анкілозуючий спондиліт, ревматоїдний артрит, саркоїдоз, хвороба Бехчета, псоріатичний артрит, запальні захворювання кишківника та ін. Іноді увеїт є першим проявом системного захворювання і, відповідно, служить ключем до його діагностики. При тяжкому